

УДК 658.5

**ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО
ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ В СТАЛИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

Л.В. Павлюк, Л.В. Савош, К.М. Чернова

Луцький національний технічний університет, l.pavliuk@lntu.edu.ua, l.savosh@lntu.edu.ua,
k.chernova@lntu.edu.ua

Сутність поняття «потенціал підприємства» включає усі приховані можливості підприємства в повній мірі встановити та максимально задовольнити потреби споживачів в продукції чи послугах під час найбільш оптимальної взаємодії з ринковим середовищем та раціональним використанням усіх необхідних ресурсів [1].

Як було досліджено, однією з найбільш важливих складових потенціалу підприємства є виробничий потенціал. Саме виробнича складова загального потенціалу підприємства несе відповідальність за виготовлення продукції з конкретними характеристиками, відповідної якості та у необхідній кількості, яку потребує ринок.

Для детальної характеристики сутності виробничого потенціалу підприємства використовують ресурсний підхід, адже ресурси виступають основними елементами виробничого потенціалу, які використовують при здійсненні господарювання та для досягнення основних цілей функціонування підприємства [2].

Найбільш прискіпливої уваги в структурі загального потенціалу підприємства потребують наявні в господарюючого суб'єкта засоби виробництва та ступінь їх раціонального використання. В тісній співпраці з персоналом сільськогосподарського підприємства вони забезпечують більш якісну співпрацю, що значною мірою сприяє розвитку позитивних факторів виробництва та призводить до більш кращого науково-технічного забезпечення виробничого процесу та більш повного використання різних складових техніко-технологічної, сировинної, інформаційної та інших частин сучасних підприємств.

Варто сказати, що в той же час, для формування виробничого потенціалу підприємства важливим є виробнича та соціальна інфраструктура, які входять до інфраструктурного потенціалу. Детальний аналіз структури виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств свідчить, що ефективність виробничого процесу та його успішність забезпечуються тісним взаємозв'язком елементів фінансового, інвестиційного та інноваційного потенціалів таких підприємств. Отож, можна стверджувати, що у розвитку продуктивних сил, які виступають найважливішим елементом сучасної ринкової економічної системи, тісне поєднання потенційних можливостей засобів виробництва та трудового потенціалу створює посилені синергійний ефект для більш якісного використання реального виробничого потенціалу та подальшого розвитку виробництва.

Стає зрозумілим, що виробничий потенціал підприємства варто представляти не одним, а сукупністю показників, які розраховуються як у натуральних, так і у вартісних одиницях. Однак, варто сказати, що деякі показники, які характеризують ступінь використання елементів виробничого потенціалу представляють виняткову можливість проводити порівняльну оцінку щодо успішності використання різноманітних його елементів як окремого підприємства, так і великих комплексних виробничих систем усіх регіонів та України в цілому.

Головною проблемою успішного розвитку виробничого потенціалу сільськогосподарського підприємства є та, що всі його складові можуть успішно функціонувати лише одночасно та комплексно. Тобто, підсумовуючи, можна зробити висновок, що виробничий потенціал представляє собою комплексну динамічну систему. Причому, зв'язки між окремими елементами потенціалу чинять безпосередній вплив на його структуру в цілому, постійно змінюючи початкові властивості та закономірності їх функціонування, сприяючи підвищенню виробничого потенціалу.

Таким чином напрашується висновок, що лише з найбільш відомих особливостей та популярних закономірностей функціонування певних елементів виробничого потенціалу не можна сформувати характерні особливості та найбільш часто виникаючі закономірності функціонування виробничого потенціалу в цілому.

Зміна стану та рівня розвитку виробничого потенціалу сільськогосподарського підприємства зумовлена впливом багатьох чинників, серед яких варто виділити:

- рівень впровадження у виробничий процес інноваційних рішень та розробок;
- рівень використання природних ресурсів;
- вплив різноманітних зовнішніх чинників на господарювання підприємства;
- рівень розвитку кон'юнктури виробництва тощо.

Через вплив цих чинників весь час відбуваються відповідні структурні зміни виробничого потенціалу, а також зміни техніко-економічних показників в якісному чи кількісному вимірюванні. Серед головних завдань, що постають перед українськими сільськогосподарськими підприємствами, важливе значення потрібно надавати раціональному використанню необхідних ресурсів, що можливо досягнути оптимально використовуючи та повсякчасно підвищуючи виробничий потенціал [3].

Тому перед вітчизняними науковцями постає гостра необхідність розробити цілісну концепцію оптимального формування та методикую якісного оцінювання складових виробничого потенціалу підприємства, що в кінцевому результаті дасть можливість повсякчасно його підвищувати.

Список використаних джерел

1. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф.

Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

2. Економіка підприємства: підручник / За ред. акад. С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. К.: КНЕУ. 2011. 528 с.

3. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. 3-тє вид., доп. і переробл. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.